

ترکیه با محور بحران خاورمیانه و تنگه هرمز: نشست منطقه‌ای و اروپایی ترتیب داد؛

نشست استانبول؛ همگرایی در سایه نگرانی

رامین پرتو

تشدید بحران‌های امنیتی در خاورمیانه، ناامنی مسیرهای راهبردی کشتیرانی و تداوم جنگ روسیه و اوکراین، ترکیه را به سمت گسترش تحرکات دیپلماتیک سوق داده است. نشست چندجانبه استانبول به میزبانی هاکن فیسان، وزیر امور خارجه ترکیه، در شرایطی برگزار شد که نگرانی‌ها درباره تشدید درگیری‌ها، امنیت انرژی و آینده تجارت جهانی افزایش یافته است. در این نشست، تحولات فلسطین، جنگ امریکا و ایران، وضعیت یمن، جنگ اوکراین و ضرورت تضمین آزادی کشتیرانی در تنگه هرمز و باب‌المندب بررسی شد.

ترکیه با گردهم آوردن کشورهای منطقه‌ای و اروپایی می‌کوشد زمینه هماهنگی سیاسی برای مهار بحران‌ها فراهم کند. بااین حال، حضور بازیگران متعدد به معنای هم‌سویی منافع آنها نیست. بررسی اصلی این است که آیا تأثکرامی توان‌دار ظرفیت میانجیگری خود برای کاهش واقعی تنش‌ها استفاده کند یا نشست استانبول بیشتر به تقویت موقعیت سیاسی ترکیه در معادلات بین‌المللی منجر خواهدشد.

خبر

نتانیاهو:

خودمان را برای روزهای سختِ پس از ترامپ آماده کنیم!

بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل در گفت‌وویی با اشاره به روابط نزدیک «دونالد ترامپ»، رئیس جمهور امریکا با این رژیم تأکید کرد که تل‌آویو باید خود را برای روزهای سختِ پس از ترامپ آماده کند. نتانیاهو در پاسخ به این سوال که «آیا درباره آنچه پس از ترامپ اتفاق خواهد افتاد، نگران هستید؟» گفت: «با اطمینان به شما می‌گویم که تاکنون هیچ رئیس جمهوری به اندازه او با ما دوستانه رفتار نکرده است و بعید می‌دانم در آینده نیز رئیس جمهوری مانند او داشته باشیم». وی تأکید کرد: «بنابر این، باید خود را برای روزهای

دولت انگلیس:

شهروندان برای بقادر شرایط اضطراری مایحتاج ذخیره کنند

دولت انگلیس در دستورالعملی جدید از هر شهروند این کشور می‌خواهد تا ۹ لیتر آب و مواد غذایی برای سه روز ذخیره کند. هدف این اقدام تضمین بقای خانواده‌ها در شرایط اضطراری ناشی از آب‌وهوا، حملات سایبری یا سایر بحران‌های جدی عنوان شده است. روزنامه گاردین در این باره گزارش داد: کارزار «آماده باشید» با هدف متقاعد کردن مردم به انبار کردن مایحتاج برای

۷۲ ساعت در سایه نگرانی‌های رسمی درباره تأثیر بحران اقلیمی، وابستگی در بخش فناوری و تهدیدهای دولت‌های متخاصم راه‌اندازی شده است. دن جاریس، وزیر امنیت، گفت: «کسانی که می‌توانند، باید طبق این توصیه عمل کنند». به گفته او، این اقدام «گام‌هایی ساده برای آمادگی در برابر شرایط اضطراری روزمره و بخشی از تلاشی گسترده‌تر و جامعه‌محور رای بهبود

نوع ایرانی

toseeirani.ir

متفاوتی دارند. مسئله فلسطین، راهکار دو کشوری، خشونت شهر کنش‌نشین و تحولات یمن در کنار جنگ اوکراین، مجموعه‌ای از موضوعات پیچیده را پیش‌روی شرکت کنندگان قرار داده است.

هم‌زمان، همکاری نظامی انگلیس و فرانسه در زمایش مر تبط با بازدارندگی هسته‌ای هوادر نشان می‌دهد که اروپا در کنار حمایت از دیپلماسی، به تقویت توان دفاعی نیز توجه دارد. این دو رویکرد الزام متناقض نیستند؛ دولت‌ها می‌توانند هم‌زمان مذاکره را دنبال کنند و توان بازدارندگی خود را افزایش دهند. بااین حال، چنین تحولاتی بیانگر آن است که اروپا برای مدیریت ناامنی تنها به ابتکارهای سیاسی متکی نیست.

در مجموع، نگاه اروپا به نشست استانبول را می‌توان حمایت محتاطانه دانست. کشورهای اروپایی از ایتسکاری که امکان کاهش تنش و حفظ آزادی کشتیرانی را افزایش دهد استقبال می‌کنند، اما مشارکت در توافق‌های مؤثر به تضمین‌های اجرایی و هم‌سویی منافع نیاز دارد. ترکیه می‌تواند زمینه‌گفت‌وگو را فراهم کند، ولی قادر نیست به تنهایی اختلاف‌های راهبردی اروپا، امریکا و کشور های منطقه را بر طرف سازد.

تنگه هرمز؛ آزمون دیپلماسی ترکیه؟

مهم‌ترین معیار موفقیت احتمالی نشست استانبول، تأثیر آن بر کاهش خطر درگیری و تضمین آزادی کشتیرانی است. تنگه هرمز در انتقال انرژی اهمیت راهبردی دارد و باب‌المندب نیز یکی از مسیرهای مهم اتصال دریایی آسیا و اروپا محسوب می‌شود. ناامنی در این گذرگاه‌ها می‌تواند هزینه تجارت را افزایش دهد و بازارهای جهانی را با بی‌ثباتی روبه‌رو کند.

افزایش بهای نفت در پی تشدید حملات ارتش یمن به عربستان سعودی و تصمیم امریکا برای خروج برخی دیپلمات‌ها و اعضای خانواده‌های آنان از این کشور، نمونه‌ای از پیوند تحولات امنیتی با بازارهاست. در گزارش ارائه‌شده، نفت برنت به ۱۱۵ دلار در هر بشکه رسید. هم‌زمان، کاهش قیمت طلا به نگرانی از تورم و احتمال تداوم نرخ‌های بهره بالا نسبت داده شد. این تحولات نشان می‌دهد که بحران‌های منطقه‌ای می‌توانند از مسیر انرژی، تجارت و سیاست پولی بر اقتصاد جهانی اثر بگذارند.

بااین حال، نمی‌توان تمام نوسانات بازار را تنها به یک تحول نظامی نسبت داد. قیمت‌ها از عوامل متعددی تأثیر می‌پذیرند. آنچه اهمیت دارد، افزایش ریسک ناشی از تداوم

خبر

کاخ سفید مدعی شد

آتش بس روسیه و اوکراین با نقش آفرینی ملانیا ترامپ

سفید، دو کشور توافق کرده‌اند تمامی عملیات نظامی در اویشکی را به طور موقت متوقف کنند تا کمک‌های بشردوستانه وارد شهر و گذرگاهی امن برای خروج غیرنظامیان ایجاد شود. ملانیا ترامپ با اشاره به کمبود شدید غذا، دارو، آب آشامیدنی، و برق گفت که بیشتر ساکنان باقی‌مانده شهر «اولشده» در جنوب اوکراین فوری نیاز دارند. همسر ترامپ افزود: مقام‌های غیر نظامی روسیه و اوکراین با مراجعه به خانه‌های ساکنان، نیازهای آنها را بررسی و برای انتقال داوطلبانه آنان به مناطق مورد نظر شان

ترکیه با گردهم آوردن کشورهای منطقه‌ای و اروپایی می‌کوشد زمینه هماهنگی سیاسی برای مهار بحران‌ها فراهم کند. با این حال، حضور بازیگران متعدد به معنای هم‌سویی منافع آنها نیست و بدون شک این روند نمی‌تواند گویای پایان دادن به بحران‌ها از سوی آنکارا باشد

درگیری‌ها و احتمال اختلال در عرضه انرژی است؛ خطری که هزینه آن فراتر از کشورهای درگیر خواهد بود. ترکیه می‌تواند با حفظ کانال‌های ارتباطی، انتقال پیام‌ها و تشویق طرف‌ها به مذاکره، در کاهش تنش نقش ایفا کند؛ اما تضمین آزادی کشتیرانی مستلزم همکاری عملی با بازیگرانی است که بر تحولات میدانی و تصمیم‌های نظامی اثر مستقیم دارند. اگر طرف‌های اصلی حاضر به کاهش تنش نباشند، نشست‌های دیپلماتیک به تنهایی مانع حملات یا اختلال در مسیرهای دریایی نخواهند شد.

مانع دیگر، تفاوت اولویت‌های شرکت‌کنندگان است. برخی بر امنیت کشتیرانی تمرکز دارند، برخی امنیت عربستان را در اولویت می‌گذارند و برخی دیگر بر فلسطین یا جنگ اوکراین تأکید می‌کنند. توافق بر ضرورت دیپلماسی نیز اختلاف بر سر شرایط مذاکره، مسئولیت طرف‌ها و تضمین‌های امنیتی را از میان نمی‌برد.

از این رو، موفقیت ابتکار استانبول باید با نتایج عملی سنجیده شود که عبارتست از تداوم گفت‌وگوها، اقدامات اعتمادساز، توافق بر اصول کاهش تنش و ایجاد سازوکارهایی برای پیگیری تعهدات موضوع فیدان درباره ضرورت حل دیپلماتیک اختلاف امریکا و ایران و انتقاد اواز نقض آتش‌بس در غزه نیز نشان می‌دهد که ابتکار امریکا خواه مسائل منطقه‌ای در چارچوبی گسترده‌تر از امنیت نظامی بررسی کند. بااین حال، اعتبار میانجیگری زمانی افزایش می‌یابد که موضوع اعلام‌شده به اقداماتی مستمر و قابل ارزیابی تبدیل شوند.

در نهایت، نمی‌توان نشست استانبول را از ابتدا صرفاً نمایش دیپلماتیک دانست؛ زیرا گردهم واردن بازیگران متفاوت می‌تواند مسیرهای ارتباطی را حفظ کند و زمینه توافق‌های محدود را فراهم آورد. بااین حال، برگزاری نشست نیز معادل حل بحران نیست.

جهان نما

هم‌زمان با درخواست ستول برای گفت‌وگوی کاهش تنش با پیونگ یانگ؛ روترتز: «کیم» بدون شرط به دیدار ترامپ نمی‌رود!

در حالیکه اخبار حاکی از عدم تمایل رهبر کره شمالی برای دیدار با ترامپ است، سستول بار دیگر به پیونگ یانگ پیشنهاد گفت‌وگوهای نظامی و کاهش تنش داد. به گفته پنج منبع آگاه، مقامات ایالات متحده و کره جنوبی معتقدند که احتمال دیدار میسان دونالد ترامپ، رئیس جمهور امریکا و کیم جونگ اون، رهبر کره شمالی در سال جاری، رو به کاهش است.

ترامپ که تنها رئیس جمهور ایالات متحده است که با رهبر کره شمالی دیدار کرده، مشتاق بوده است تا مذاکرات با کره شمالی را دوباره به جریان بیندازد؛ اما پیونگ یانگ تمایل چندانی به دیپلماسی‌ای که هدف آن مهار برنامه هسته‌ای این کشور باشد، نشان نداده است. به گفته پنج منبع - شامل چهار نفر که از سوی مقامات ارشد ایالات متحده و کره جنوبی در جریان امور قرار گرفته‌اند، و همچنین یک مقام رسمی کره جنوبی - ایالات متحده هنوز پاسخی از کره شمالی در خصوص برگزاری دیدار میان ترامپ و کیم دریافت نکرده است؛ این در حالی است که زمان اندکی تا برگزاری یک نشست منطقه‌ای در چین (در ماه آینده) باقی‌مانده که احتمال می‌رفت این دیدار در حاشیه آن انجام شود. رسانه‌های دولتی کره شمالی اعلام کرده‌اند که پیونگ یانگ برای موافقت با یک نشست دو جانبه، شروط دشواری - که احتمالاً شامل لغو تحریم‌هاست - مطرح خواهد کرد؛ این اظهارات در حالی بیان می‌شود که خواهر بافؤد کیم گفته است رابطه میان این دوره‌بر «عالی» است.

در ماه اوت، رئیس جمهور جمهوری خواه اعلام کرد که قصد دارد اواخر اگسل با کیم دیدار کند و رهبر کره شمالی نیز به پیشنهاد او پاسخ مثبت داده است. سازمان اطلاعات کره جنوبی اواخر ماه گذشته به قانون‌گذاران این کشور گفت که احتمال ۵۰ درصدی وجود دارد که ترامپ و کیم در حاشیه نشست «همکاری اقتصادی آسیا-اقیانوسیه» (APEC) که قرار است تا ۱۸ نوامبر در شئون چین برگزار شود، با یکدیگر دیدار کنند. اما روز دوشنبه، ترامپ - که در دوره اول ریاست جمهوری خود سه بار با کیم دیدار کرده بود - احتمال وقوع چنین دیداری را در جریان نشست APEC با یک نشست منطقه‌ای دیگر در فیلیپین (که آن هم در ماه نوامبر برگزار می‌شود) کم‌اهمیت جلوه داد. ترامپ در کاخ سفید به خبرنگاران گفت: «من رابطه بسیار خوبی با او دارم، اما مطمئن نیستم که اصلاً کسی درخواست برگزاری چنین دیداری را کرده باشد.»

یک مقام دیگر کره جنوبی که در جریان این موضوع قرار دارد، گفت که پیونگ یانگ هیچ اقدامی که نشان‌دهنده آمادگی برای دیدار با ترامپ باشد، انجام نداده است. تمامی این افراد به شرط فاش نشدن نامشان، درباره این گفتگوهای خصوصی صحبت کردند.

یک مقام کاخ سفید که نخواست نامش فاش شود، گفت: «رئیس جمهور ترامپ در دوره اول ریاست جمهوری خود، سه نشست تاریخی با رهبر کره شمالی، کیم جونگ اون، برگزار کرد که موجب ثبات در شبه‌جزیره کره شد.» «سیاست ایالات متحده در قبال کره شمالی تغییری نکرده است. ترامپ همچنان برای گفتگو با کیم جونگ اون، بدون هیچ گونه پیش‌شرطی، آمادگی دارد. در حال حاضر دیداری برای اعلام وجود ندارد. رهبران در زمان مناسب با یکدیگر دیدار خواهند کرد.»

ماه گذشته، یک مقام ارشد آمریکایی به خبرنگاران گفت که ترامپ برای گفتگو با کیم «آماده» است و «کنون توپ کامل» در زمین کره شمالی است. وزارت دفاع کره جنوبی (جمععه) در میانه تشدید تنش‌های مرزی با کره شمالی، بار دیگر پیشنهاد برگزاری گفت‌وگوهای نظامی با پیونگ یانگ را برای توافق بر سر موقعیت دقیق مرز زمینی میان دو کره و کاهش خطر درگیری‌های ناخواسته مطرح کرد.

خبرگزاری روترتز گزارش داد: این پیشنهاد کیم هونگ چول، معاون وزیر سیاست دفاع ملی، آن را اعلام کرد، پس از انفجار مین زمینی در منطقه غیر نظامی دو کره در سبتمبر انجام می‌شود که به زخمی شدن سربازان کره جنوبی منجر شد. کمپنه تحقیقاتی مشترک سازمان ملل و ستون این انفجار را مرتبط با استحکامات مرزی کره شمالی در مرزها دانسته و آن را به نقض آتش‌بس میان دو کره منتهم کرد. دو کشور توسط منطقه غیر نظامی از هم جدا شده‌اند که با پایان جنگ کره در سال ۱۹۵۳ با یک آتش‌بس ایجاد شد.

در سال‌های اخیر، نیروهای کره شمالی در نزدیکی خط مرزی نظامی در منطقه غیر نظامی دو کره را از هم جدا می‌کند، در حال ساخت جاده‌های تاکتیکی و حصار و کارگذاری مین بوده‌اند.

کیم گفت که نیروهای کره شمالی در این فرایند از خط مرزی عبور کرده‌اند. اگر چه، پیونگ یانگ ادعای نقض آتش‌بس و عبور از مرز از سوی سستول را رد کرده و وضعیت متشنج در مرزها را ناشی از فعالیت‌های نظامی «سنجیده و هيجانی» کره جنوبی دانسته است. مقامات کره شمالی با تهدید به استقرار سلاح‌های تهاجمی تاکتیکی در مرزها هشدار داده‌اند، هر گونه تهدید سستول علیه نیروهای مرزی با اقدام سریع و قاطع روبه‌رو خواهد شد.

وزارت دفاع ملی کره جنوبی در نوامبر گذشته نیز پیشنهاد گفت‌وگوی حل‌وفصل اختلافات درباره موقعیت این خط را مطرح کرده بود اما پیونگ یانگ پاسخی نداده است.

با ایلنا همراه شوید

خبرگزاری کار ایران «ایلنا»

میان

D